

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemanje pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insertate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 9. aprila 1897.

Politiški oddelek.

Slovanska krščanskosocijalna zveza.

Namesto jugoslovanskega kluba se je osnovala slovanska krščanskosocijalna zveza. K nji so pristopili vsi tisti poslanci, ki bi bili pristopili k jugoslovanskemu klubu, izimši dva Srba, ki se nista mogla sprijazniti s krščanskim socijalizmom, ki bode podlaga tej zvezi. Poleg tega bode pa v novi zvezi še 7 zmernih Rusinov, kateri so voljeni po vplivu metropolita Sembratoviča, in član moravskokatoliške stranke Stojan. Zveza šteje sedaj 35 članov. Upa se pa, da jej pristopijo še šleški Poljak Swieży in trije pristaši poljske ljudske stranke. Klub bi potem štel čez 40 članov. Tak klub bi moral biti zastopan že v vseh državnozbornskih odsekih in bi vplival močno na razvoj avstrijske politike, ako bode v njem vladala složnost in bode vodstvo v spretnih rokah.

Predsedniki zvezi so voljeni dr. Šusteršič, Bulat in Barwinski, ki se bodo v predsedstvu menjavali, v parlamentarno komisijo pa dr. Ferjančič, dr. Gregorec, dr. Laginja in Biankini.

Program zvezi slove: V tej zvezi zedinjeni državni poslanci tvorijo pod imenom „Slovanska krščanska narodna zveza“ samostojno zbornično skupino in se zavežejo, da se bodo držali sledečega programa: Slovanska krščanska narodna zveza se bo potegovala za to, da se izobrazijo javno življenje v verskem, kulturnem, socijalnem in gospodarskem oziru na pozitivno krščanskem temelju; da se bo z vso odločnostjo bojevala za brezpegojno ravnopravnost vseh narodov, vzlasti za narodne koristi in pravice vseh slovanskih narodov na temelju narodnega prava in krščanske pravičnosti, kakor tudi za popolno svobodo cerkve.

Poglavitna naloga zvezi bo, potezati se v smislu krščanskosocijalne reforme za kulturno in materijelno izboljšanje ljudstva, pred vsem eminentno delavskih stanov: kmetskega, obrtnega in delavskega na podlagi združne

organizacije in avtonomije stanov. Zveza uvaža državno-pravne programe onih svojih članov, ki sedanje uravnave države z ozirom na svoj zgodovinski razvoj ne smatrajo definitivne, ter jemlje na znanje dotična zbornici dne 30. marca 1897 oddana državno-pravna zavarovanja glede češkega in hrvatskega državnega prava.

Zveza hoče gojiti prijateljsko sodelovanje s katoliško ljudsko stranko in slovanskima kluboma Čehov in Poljakov; nasprotovati liberalnim in nacijskonalnim Nemcem glede predsedstva in večine.

Iz tega občnega programa se ne da še posneti, kaka bode politika novega kluba, kar je mnogo na tem, kako se bodo tolmačili posamični članki tega programa in kako stališče se bode zavzelo v posamičnih socijalnih vprašanjih. Pogrešamo zlasti v tem programu varstvo nižjih stanov proti velikemu kapitalu. Dokler tega ni, nobena združna organizacija nižjih stanov ne bode rešila. To varstvo pa mora biti tako, da bode jednako zadelo krščanski in židovski kapital. Dokler pa tega ni, bodo zastoj vse socijalne preosnove.

Najbolje smo pa zadovoljni s tem, da se v programu krepko naglašajo narodna enakopravnost. Da bi se to tudi vedno v dejanji kazalo. Kar se tiče državno-pravne opazke, mi mislimo, da nima družnega pomena, da je bilo mogoče Dalmatince in Moravca na klub navezati. Zato se tudi nočemo nad tem izpodtikati, da se je pozabila naša slovenska želja po zjedinenji Sloveniji. Sicer pa program sam na sebi ni glavna stvar, temveč njega izvajanja in še le potem bode mogoče soditi novega kluba delovanje.

Ministerska kriza — poravnana.

V začetku Taaffejeve vlade je nemškoliberalna stranka se domišljevala, da brez nje v Avstriji vladati ni mogoče. Bila je trdno prepričana, da mora pasti vsaka vlada, kateri liberalci odreko podporo. Ker nova vlada ni hotela ravno tako plesati, kot so liberalci godli, so jej tedanji liberalni voditelji napovedali hud boj.